



**לעילוי נשמת**  
 נינת רבינו הגה"ק זצ"ל  
 מרת שרה פעסיל גנץ ע"ה  
 בת הרה"ח אליעזר פולק  
 ז"ל ב"ר אברהם יהודה ז"ל  
 בן רבינו הגה"ק זצ"ל  
 נלב"ע ט' כסלו תשי"ד  
 תנצב"ה

# פרי קודש הילולים

מתורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק הילל זצ"ל  
 אבדק"ק סאסרעגען

פרשת תולדות תשפ"ד

בס"ד, (שנה ב') גליון מס' 87

## פרשת תולדות

מצות עירובי תבשילין מרמזת להכין מהעולם הזה להעולם הבא

**עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקִלְי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוַתִּי וְתוֹרַתִּי**  
 (בראשית כו, ה)

וזה ענין "עירובי תבשילין", וכפי שאמרו חז"ל (ביצה טו, ב) "אמר קרא (שמות כ, ז) 'זכור את יום השבת לקדשו', זכרהו מאחר שבא להשכיחו". ופירש רש"י, "כשבא יו"ט בערב שבת, קרוב שבת להשתכח מחמת יו"ט, שמרבה בסעודת היום ואינו מניח לשבת כדי כבודו, והזהירך הכתוב לזכרו. וכשמערב ערובי תבשילין, נמצא שזוכרו, שהרי אינו עושה אלא מחמת שבת". וכן הוא לענינינו, שכאשר יש לו רוב טוב בבחינת "יום טוב", עלול לשכוח משבת, כלומר מ"יום שכולו שבת" שהוא העולם הבא.

ואברהם אבינו קיים גם "עירובי תבשילין", כלומר שבכל הנסיונות שעברו עליו זכר את "יום שכולו שבת", ומזה היה לו הכח לעמוד בנסיונותיו. (ח"א ג)

אמרו חז"ל (יומא כח, ב) "קיים אברהם אבינו אפילו עירובי תבשילין, שנאמר 'תורת', אחת תורה שבכתב ואחת תורה שבעל פה". ויש להבין, אמאי נקט מצות עירובי תבשילין דווקא!

ונראה לפרש על פי מה שמצינו (בפרשת וירא), שאברהם אבינו עמד הן בנסיון העוני והן בנסיון העושר, ומעמדו לא שינה את לבבו, ובכל מצב עבד את ד' בכל לבב.

והנה במידה זו אפשר ללכת רק אם האדם זוכר תמיד, שעיקר מטרתו היא העולם הבא. כי אז בשעת עוני וצער יתחזק, שכל הקשיים שיש לו אינם אלא בעולם הזה, אבל לעתיד לבוא יקבל שכר על שהלך בתומו וקיים תורה ומצוות. ואף בנסיון העושר, כשהכל טוב לו, יזכור תמיד שיגיע היום בו יעלה לעוה"ב, ועל הכל יצטרך ליתן דין וחשבון.

מידותיו הטובות של יצחק הוכיחו שהוא בן אברהם

**וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיִּלְךָ הָלוֹךְ וַנְּגַדַּל עַד פִּי גְדַל מְאֹד**  
 (בראשית כו, יג)

ולפי זה בפרידה שהיא הרכבה של סוס וחמור (ירושלמי ברכות פ"ח ה"ה ג); יכולים להיות מעלות שניהם או חסרונות שניהם.

והנה לדוד המלך ע"ה היה את המעלות של שניהם, שלא היה ישן אלא כשינת הסוס, כמו שאמר "חצות לילה אקום" (תהלים קיט, סב), והיה עניו כחמור, כמו שאמר, "ואנכי תולעת ולא איש" (תהלים כב, ז) וזו היא "פרדת דוד המלך". ואילו ל"פרדת מלכי אומות העולם" יש את חסרונות שניהם, שהם משוקעים בשינה, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ט, ב) "דרך מלכים לעמוד בשלוש שעות", והם גאים כסוס (עיין מלכים ב' יח, לה; ישעיה יד, יד). וזהו שבקש דוד להרכיב את שלמה בנו על "הפרדה אשר לי", שיהיו לו מעלות שניהם, ולא "פרדת מלכי אומות העולם", עכת"ד החת"ס.

פירש רש"י, "שהיו אומרים, זבל פרדותיו של יצחק ולא כספו וזהו של אבימלך".

נראה לפרש על פי מה ששמעתי מאמו"ר הקדוש המאה"ג החתם סופר זצוק"ל זי"ע<sup>2</sup>, שפירש את מה שצוה דוד המלך ע"ה לנתן הנביא וחבריו אודות שלמה בנו, "והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי" (מלכים א' א, לג). דהנה לסוס יש מעלה, שאינו משוקע בשינה ועצלות, עד ששינה קלה מכונה "כשינת הסוס" (סוכה כו, ב). אך יש לו חסרון, והוא מידת הגאווה. כמו שאמרו חז"ל (פסחים ק"ג, ב), "ששה דברים נאמרים בסוס וכו', רוחו גסה ומואס את השינה". ולעומתו, לחמור יש מעלה שאינו גאה, כאומרם (עבודה זרה ה, ב) "כשור לעול וכחמור למשאו", אך יש לו גם חסרון, שהוא משוקע בשינה ועצלות.

1. אף שפירש רש"י "שאינו הלכה למשה מסיני אלא תקנת סופרים שעתידין לתקן", עדיין צ"ב למה נקט תקנה זו דווקא, והלא יש עוד תקנות סופרים.  
 2. עיין תורת משה פרי' שופטים ד"ה בפרק שירה ופרי' כי תצא ד"ה לא תחרוש, שמובא שם באופן דומה.

"...ואולי אם המצא תמצא איזה דברי אגדה אשר ראוי לאמרם בשבילי, אולי אבנה גם אני בעבורכם..." (שם בהקדמה)

"וזאת באתי לרשום איזה ליקוטים למען ירוץ הקורא, ולאמר בשבילי איזה דבר בכל שבוע..." (קודש הילולים ח"א עמ' ז')

והנה ליצני הדור היו אומרים, כי יצחק אינו בן אברהם אלא מאבימלך נתעברה שרה<sup>3</sup>. אך כשראו מידותיו והנהגותיו, שהם נעלים וקדושים כאברהם אבינו ע"ה ולא כאבימלך, הבינו הכל כי אברהם הוליד את יצחק. ויותר ממה שהועיל כספו וזהבו של אבימלך, שנתן לשרה ואמר לה, "הנה הוא לך כסות עיניים" (לעיל כ, טו), יותר מזה הועילו מידותיו הטובות של יצחק, ואף שיירי מדותיו ו"הפרטים

הקטנים", שהוכיחו לעיני כל כי הוא בן אברהם.

וזה הרמז, "זבל פרדותיו של יצחק", והיינו שיירי מידותיו, שהיו לו שתי המעלות של הסוס והחמור, והיינו ה"פרדות", ולא חסרונות שניהם. והם שפירסמו לכל כי יצחק הוא בן אברהם, "ולא כספו וזהבו של אבימלך" שנתן לשרה ככסות עיניים<sup>4</sup>.

(ח"א טו)

הצרות שעושים הגוים לישראל הם מקל מרדות להחזיר את ישראל בתשובה

## וַיְהִי כִּי זָקַן יִצְחָק וַתִּכְהַיֶּן עֵינָיו מִרְאֵת וְגו'

(בראשית כז, א)

שנתנבאו להן לישראל, שכולן לא החזירו למוטב ואילו הסרת טבעת החזירתן למוטב", שעל ידי הצרת רגליהם של ישראל על ידי אומות העולם חוזרים ישראל למוטב.

וזהו הרמז שיצחק אבינו ע"ה אמר "לא ידעתי יום מותי", היינו היום בו ישראל ח"ו סרים מדרך הטוב כי כל זמן שבניו של אדם הולכים בדרך הישר כאילו לא מת (בבא בתרא קטז, א). ולכן כהו עיניו "מראות", כי אילו ראה וידע, היה מברך רק את יעקב ואילו את עשו היה מקלל<sup>6</sup>, ומכיון שכהו עיניו מראות נתגלגל הדבר שגם עשו נתברך, להיות הגורם לישראל לחזור למוטב.

(ח"א טז)

פירש רש"י, "כדי שיטול יעקב את הברכות". ויש לדקדק, מהו אומרו "ותכהינה עיניו מראות", די לו באומרו "ותכהינה עיניו". עוד יש לדקדק, אדרבה היה לו שלא יכהו עיניו ויוכל לראות מעשיהם של יעקב ועשו, ואז יברך את יעקב הצדיק מדעתו ולא יוכל עשו להעמיד פנים כצדיק.

ונראה לפרש, דאף שיעקב היה הצדיק, מכל מקום עשו נתברך להיות רצועת מרדות לישראל<sup>5</sup>. כמו שאמר יצחק לעשו (לקמן כז, מ), "וזהה כאשר תריד ופרקת עולו מעל צווארך". ואמרו חז"ל (מגילה יד, א), "גדולה הסרת טבעת יותר מארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות

## זכרון קדומים

הרבנית הצ' בילא ע"ה בת רבינו הגה"ק הליל זצ"ל  
א"ח הגה"צ רבי בנימין זאב קרויס זצ"ל אבדק"ק דעברצין

הרבנית הצדקנית מרת בילא קרויס ע"ה נולדה ביום ו' כסלו תרי"ט, לאביה רבינו הליל זי"ע, שכינה אז כרבה של ק"ק בודוש. ביי"ג כסלו תרל"ז נישאה להרב בנימין זאב קרויס, שנשלח עוד בימי בחורותיו ע"י רבו בעל השבט סופר זי"ע לסייע לרבינו הגה"ק בעמידתו על משמר החינוך בקהילת סאסרעגן.

ביתם של הרב והרבנית קרויס היה פתוח לרווחה לכל נצרך, מפיהם חסכו והעניקו לנוזקים. בנוסף לארבעה עשר ילדיהם, גדלו בביתם כמה יתומים, ביניהם שלושה מיתומי אחותה של הרבנית, מרת רבקה הירש ע"ה, שנפטרה בצעירותה.

גם לאחר פטירת בעלה זצ"ל המשיכה מרת בילא בהכנסת אורחים ותמיכה באבינונים. מעשה באדם זר שנקלע אל הבית, בשעת ארוחת הצהריים. בראותו את הסועדים הרבים, סבר לתומו כי מתקיים בבית אירוע משפחתי. למחרת, חזר המראה ונשנה. בהשתוממות קרא האורח: "האם כל יום נערכת כאן חתונה?!"

ביום בו מלאו לה שבעים ושש שנים, ו' כסלו תרצ"ד, השיבה הרבנית בילא ע"ה את נשמתה הטהורה ליוצרה. ונטמנה בדעברעצין.

ת נ צ ב " ה



## ברכת מזל טוב

לעצמאי רבינו הגה"ק זצ"ל

הרה"ח ר' הלל מרדכי הוס הי"ו לרגל נישואי בנו החתן שמעון קהת הי"ו עב"ג הכלה בת הרב שואל אריה גרינפלד הי"ו החתונה תתקיים בעז"ה ביום ב' פר' ויצא ז' כסלו באולמי רויאל ב"ב

יהי רצון שיזכו לרוות מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה לתפארת אבות, הם וכל משפחתם, ויתקיים בהם במהרה "בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

3. כמו שכתוב רש"י לקמן כט, יב; ד"ה אברהם הוליד את יצחק.

4. ומצאתי כעין פירוש זה בספר אלופי יהודה למוה"ר דוד יהודה פריינד זצ"ל אבד"ק סאסרעגן נין רבינו הגה"ק זצ"ל (בן רבי ישראל זצ"ל הי"ד חתן רבי משה דוד סופר זצ"ל חתן רבינו הגה"ק זצ"ל, וממלאי מקומו ברבנות).

5. על פי רש"י שמות יז, ח; במדבר רבה יט, כ.

6. א"ה. כמו אצל נח שברך את שם וקילל את חם (לעיל ט, כה-כו).

"לזאת אהובי בני רחימי לכבדני בתורה ומעשים טובים, אשר היא חיינו ואורך בעולם הזה ובעולם הבא..."  
(שם בהקדמה)

"...ולבני ד' יאריך ימיכם ושנותיכם בנעימים עם כל אשר לכם, להזכירני לטובה לקבוע עתים לתורה בכל יום ויום..."  
(קודש הילולים בהקדמה)

## זכרון להולכים

מרת מרים קרדוש ע"ה

בת ר' שמואל פולק הי"ד ב"ר אליעזר שלמה פאללאק ז"ל בן רבינו הגה"ק זי"ע

נלב"ע י' כסלו תש"פ

בגליון פרשת משפטים תשפ"ג (מס' 50) נכתב על בנו של רבינו הגה"ק זי"ע, הרבני ר' אליעזר שלמה פאללאק ז"ל. בעקבות מאמר זה המשכנו להתחקות אחר תולדות צאצאיו, כיון שבקרב המשפחה לא השתמר מידע אודותם.

לר' אליעזר שלמה ז"ל נולדו חמשה ילדים: אלה, ויצחק, נפטרו בילדותם. יעקב דב, שמחה ליב, ושמואל. שמואל [המכונה: שאנדור. נולד תרמ"א] היה מנכבדי הקהילה האורט' בקלויזנבורג, בראשות הרב גלזר. שמו מופיע כחבר בחברה קדישא, היה פעיל בארגוני חסד שונים, וכעו"ד במקצועו שימש כמשפטן של הקהילה. בתו, **מרים קרדוש ע"ה**, **שרדה את השואה ונפטרה לפני ארבע שנים בקלז' (קלויזנבורג), בגיל מאה וחמש**. על אף שרוב תולדותיה ואורחות חייה אינם ידועים לנו, מכל מקום מצאנו לנכון לפרסם בקצרה פרטים חשובים אודותיה שהתגלו לאחרונה<sup>7</sup>, למען נכיר ביקר מורשת האמונה אשר נשתמרה בקרב צאצאי זקנו הגה"ק זי"ע.

מרים נולדה ב"ד ניסן ערב פסח תרע"ד. הצטיינה בלימודים שונים, והתמחתה כרופאת שיניים. היא נישאה לד"ר אלכס קרדוש, גם הוא רופא שיניים, הם התגוררו בקלז' ופתחו שם קליניקה. בשנות מלחמת העולם השנייה קלז' למדינת הונגריה, וכידוע, הגרמנים ימ"ש שילחו את רוב יהודי הונגריה למחנות ההשמדה, בין החודשים אייר-תמוז תש"ד. כשהתברר לה שהוריה רשומים למשלוח הראשון שייצא מהגיטו לכיוון הבלתי-נודע, היא ביקשה להתלוות אליהם כדי שתוכל לתמוך בהם. בהגיעם לאושוויץ, ההורים, ר' שמואל וזוג' ארנקה בת ר' יוסף [בוסקוביץ, גם הוא מנכבדי הקהילה הני"ל] נשלחו מיד לתאי הגז, הי"ד. ואילו בתם ד"ר מרים [מריאנה] הועברה ברגל ברחבי פולין ולטביה, ממחנה עבודה למחנה אחר, ונאלצה לעבוד שם כרופאה. מפרקי זכרונותיה ומעדותיה של ניצולים עולה, כי בתנאים המחרידים ששררו שם, היא השתדלה ככל יכולתה לעזור, לרפא ולהקל את סבלם של החולים, ועודדה אותם להאמין בהשגחת הבורא. את אמונתה שלה היא מתארת במילים אלו:

"השמים היו בהירים, ובדרך המובילה לעיר הלכה שיירה ארוכה של שוורים, מלווה בטור ארוך של אנשים מבולבלים ומסוחררים. גם אני צעדתי ביניהם, **רופאה צעירה עם אמונה בלתי מעורערת בעזרה שמיימית**... איזה ניגוד בין התצוגה השלוחה, העדינה והיפה, של הטבע, לפשע העולה על כל דמיון שהתרחש לעיני כל העולם, מבלי שאיש, דומם חי או צמח, יוכל לעצור זאת. באותם רגעים קשים הפניתי את עיני לשמים, מחפשת את התשובה שם" [המשך דבריה יובא להלן].

בכוחותיה הדלים, היא השתדלה בעצמה להתעסק בקבורת נפטרים, לאחר רחיצתם והלבשתם, כשבפיה התפילות והמזמורים המקובלים. פינוי המחנות בצעדת המוות דרש ממנה מאמץ מיוחד, לדאוג לתרופות כצידה לדרך עבור חולים שניסו לשרוד. עם שובה לביתה בקלז', מצאה את בעלה ששרד את פלוגות העבודה. הם בקשו לבסס את חייהם מחדש, אך כחודש ימים לאחר שובה מהמחנות [בשנת תש"ה] היא נעצרה והועמדה לפני הערכאות, כיון שמספר ניצולים מרי נפש העלילו עליה בעדויותיהם שהיא הזניחה את הטיפול בהם, ובכך סייעה כביכול לפעולות הנאצים ימ"ש. כנגד אותם עדים ספורים, עמדו עדויות של ניצולים רבים אחרים, שהעידו על מסירות נפשה לסייע ולהציל נפשות, והיא יצאה זכאית במשפט. אך לא לשנים רבות, כי כאשר הקומוניזם השתלט על רומניה, נתבעו יהודים רבים בבתי המשפט בעלילות שונות. "התיק" שלה נפתח מחדש, ולא הועילו לה טענותיה, שבגלל חוסר תנאים מינימליים היו מקרים שלא יכלה לסייע לחולים. היא נשפטה [בשנת תשי"א] לשלוש שנות מאסר מדכאים ומשפילים בכלא הרומני, הידוע לשמצה. לכאורה, מצב זה היה אמור לחזק את שאלתה הני"ל: "הפניתי את עיני לשמים, מחפשת את התשובה שם", אך היא כותבת:

"והתשובה?! - הצדק השמיימי אינו מגיע [נ- בזמננו] בצורה של נסים בלתי צפויים, כמו שהיו לאבותינו בתנ"ך. הפשעים והטירוף של העריצים אינם נענשים באופן מידי ובלתי צפוי... מהכבשן של אושוויץ קיבלה ההיסטוריה של היהודים מימד נוסף, הן מבחינה דתית בקנה מידה גדול, והן מבחינת ארץ ישראל".

בצאתה ממאסרה שוב לא עסקה ברפואה, בעלה נפטר בדמי ימיו, ומיראת השלטון הקומוניסטי היא הסתגרה בד' אמותיה. לאחר נפילת משטר זה היא חיזקה את קשריה עם הקהילה היהודית בעיר, ולמרות גילה המופלג מסרה במשך עשר שנים שיעורי תנ"ך ויהדות, במטרה לקרב לבבות לאמונה. בשנותיה האחרונות התגלה סיפור חייה ע"י עיתונאים, שביקשו לראיין את קשישי העיר. בראיון עמם היא תימצתה את בעיות זמננו: "הערכים של 'ואהבת לרעך כמוך' ושל כיבוד הורים נאבדו לגמרי... לא ייתכן שאדם לא ישמור על קשר עם בורא עולם, ע"י שלוש תפילות ביום".

כשהתעניינו אודותיה אצל שליח חב"ד בקלז', הרב דובער אורגד שליט"א, נענינו בזה הלשון: "לאישה הזו זכיתי להשמיע תקיעת שופר לפני ארבע שנים, כשהיא היתה כבר חולה מאד. לא היו לה ילדים. באמצע תקיעת שופר שמעתי אותה אומרת 'ראטש שונה' [ראש השנה], בהגייה החסידית הונגרית. זה היה אירוע ממש מרגש בשבילי".

לאחרונה התברר שיום היארציט שלה הוא **י' בכסלו**, והננו לבקש מבני המשפחה ללמוד משניות ולהתפלל לעילוי נשמתה.

נערך ונכתב ע"י הר"ר יוסי כרמלי וח"י זאב אורן. תשו"ח להם על כל פועלם למען שימור זכרון תורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק זצ"ל ומשפחתו.

<sup>7</sup> את המידע דלינו מתוך תרגום חפשי למאמרים בכתבי-עת ברומנית, ולזכרונותיה 'רופאה בגיהנם' שפירסמה ברומנית תחת השם 'מרים חנית'. אנו מקווים שיעלה בידינו להגיע לתרגום מדויק ומקצועי של מאמרים אלו.

"עיקר כיבוד אב ואם לעשות רצון אבינו שבשמים כי זה נחשב לאבות כאילו המה עושים, והעיקר לקבוע עתים בכל יום ויום לתורה..." (שם בהקדמה)

"...מי שזכה להיות לו בנים וחתנים צדיקים וכו' המעשים שלהם יהיו לו למשען בעולם הבא וכו' ואין לנו חסד גדול מזה..." (עפ"י קודש הילולים בהקדמה)



## דברי התענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבינו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים"  
חותנו של רבינו הגה"ק הילל הזקן זצ"ל אב"ד אייבשיין

### א. ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה היא.

אמר רבי יצחק, יצחק אבינו עקור היה, שנאמר 'ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו', על אשתו לא נאמר אלא 'לנוכח', מלמד ששניהם עקורים היו וכו'. א"ר יצחק, מפני מה היו אבותינו עקורים, מפני שהקב"ה מתאווה לתפילתן של צדיקים. א"ר יצחק, למה נמשלה תפילתן של צדיקים כעתר, מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום, כך תפילתן של צדיקים מהפכת מידותיו של הקב"ה, ממידת רגזנות למידת רחמנות (יבמות סד). דהיינו את מידת הדין למידת הרחמים, לשנות את טבע העקרות שלהם (מהרש"א ח"א שם). ויש להבין, הרי אבותינו לא היו עקורים מחמת מידת הדין, אלא "מפני שהקב"ה מתאווה לתפילתן של צדיקים".

ונראה לבאר, וגם לקשר את ג' המימרות של רבי יצחק להדדי. דהנה רש"י פירש, 'מן האדום האדום', עדשים אדומות. ואותו היום מת אברהם, שלא יראה את עשו בן בנו יוצא לתרבות רעה וכו', לפיכך קיצר הקב"ה חמש שנים משנותיו, עכ"ל.

ולפי זה קשה, מנא ליה לרבי יצחק, שהיו עקרים "מפני שהקב"ה מתאווה לתפילתן של צדיקים", דילמא היו עקרים כדי שלא יתקצרו שנותיו של אברהם יותר. ויש לומר, שמטעם זה לא היו צריכים להיות שניהם עקרים, אלא באחד מהם סגי. לזה הקדים ר"י ואמר, "מלמד ששניהם עקורים היו". והסיבה לכך היתה, "מפני מה היו אבותינו עקורים [- שניהם], מפני שהקב"ה מתאווה לתפילתן של צדיקים".

אך עדיין קשה, מדוע נעטר הקב"ה לתפילתם ולא המתין עוד חמש שנים, כדי שלא יתקצרו שנותיו של אברהם כלל. על כן אמר רבי יצחק, "מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום, כך תפילתן של צדיקים מהפכת מידותיו של הקב"ה". בדויקא נקט לשון "מהפכת", וכן הוא במדרש (ב"ר סג, ה), "שהיפך את הגזירה", ולא נקטו לשון "ביטול" הגזירה. כי היו כאן שתי גזירות, קצבת השנים של אברהם אבינו, וגזירת העקרות של יצחק ורבקה, כדי שלא יתקצרו שנותיו. אבל ע"י תפילתם של הצדיקים, "נהפכו" שתי הגזירות. שנותיו של אברהם התקצרו בחמש שנים, ופקידת עקרותם הוקדמה בחמש שנים, ודוק.

### ב. וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת וגו' אחות נביות על נשיו לו לאשה.

יש להבין, למה הפסיק בענין זה באמצע פרשתו של יעקב. ואם כדי להודיע שנותיו של יעקב (כפרש"י), היה צריך לכתוב את שנותיו במפורש. ונראה לבאר, שפסוקים אלו נכתבו כדי להסביר מדוע שלח יצחק את יעקב לקחת את בתו של לבן הרשע, ולא שלחו ליקח את בתו של ישמעאל, שכבר עשה תשובה, והיה קרוב משפחתו יותר מלבן.

כי יצחק היה סבור שהסיבה שיצא ממנו עשו הרשע, היא בגלל לבן אחי אמו, שהרי רוב בנים הולכים אחר אחי האם (ב"ב קי.). על כן לא רצה להשיא ליעקב את בת ישמעאל, כי חשש שגם מיעקב ייצא בן רשע, בגלל אחיה נביות. אבל ללבן לא היו באותה שעה בנים זכרים, רק בנות (רש"י להלן, לכו), לכן שלח יצחק את יעקב אל ביתו, כדי שכל בניו יהיו צדיקים.

לכן הדגיש הכתוב, 'ויקח את מחלת וגו' אחות נביות', להורות שהיה לה אח רשע, ומחמת כן היה מוכרח יעקב לילך לחרן. וכנאמר בסמיכות הפרשה, 'ויצא יעקב וגו' וילך חרנה'.

וקל להבין, שדברי טעם הם, בעזרת ה' ברוך הוא.

**נא להתפלל ולעזור רחמי שמים על אחינו כל בית ישראל הנתונים בערה ובשבי העומדים  
בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מערה לרווחה ומאפילה לאורה ומשעבוד  
לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב**

**ובכללם ר' אברהם אשר בן רבקה לרפואה שלימה**

**זכות רבינו הגה"ק ולימוד דברי תורתו תעמוד לכל צאצאיו ולכל ישראל הנמצאים במקום  
סכנה לשוב במהרה לביתם לחיים טובים ולשלום, אמן.**

נא להתפלל לרפואת נכד רבינו הגה"ק זי"ע  
הרה"ח ר' הילל דוב בן חנה דבורה הי"ו גאנץ  
בתוך שאר חולי ישראל

לקבלת הגליון בעז"ה מידי שבוע, וכן לקבלת גליונות קודמים

נא לשלוח בקשה לכתובת: [info@Kodesh-Hilulim.com](mailto:info@Kodesh-Hilulim.com)

כמו"כ כל מי שיכול להעשיר ברעיונות ומאמרים וכדו' למטרות הגליון נא לשלוח לכתובת הנ"ל.